

**ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS
VAIKŲ/ĮVERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2019-12-18 Nr. DĮV -21
Šalčininkai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr.V-1775 „Dėl mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo“, remdamasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30d. įsakymu Nr. V-662 „Dėl pedagoginių psichologinių tarnybų darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“,

T v i r t i n u Šalčininkų rajono savivaldybės Pedagoginės psichologinės tarnybos vaikų/mokinių įvertinimo tvarkos aprašą (pridedama).

Direktorė

Renata Sinkevič

PATVIRTINTA
Šalčininkų rajono savivaldybės
Pedagoginės psichologinės tarnybos
direktoriaus 2019 m. gruodžio 18 d.
įsakymu Nr. DĮV – 21

ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS VAIKŲ/MOKINIŲ ĮVERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šalčininkų rajono savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau - Tarnyba) tvarkos aprašas nustato mokinių (vaikų) specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) įvertinimo (toliau – Įvertinimas), specialiojo ugdymo ir (ar) specialiosios pedagoginės, psichologinės, socialinės pedagoginės pagalbos (toliau – Švietimo pagalba) skyrimo mokiniams (vaikams) nuo gimimo iki 21 metų tvarką bei dokumentaciją.
2. **Įvertinimo tikslas** – nustatyti švietimo pagalbos ir paslaugų reikmes, rekomenduoti ikimokyklinio ugdymo programos, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo bendrosios programos, profesinio mokymo programos, neformaliojo vaikų švietimo programos pritaikymą, specialiąsias mokymo ir techninės pagalbos priemones, ugdymosi aplinkos pritaikymo būdus, siekiant sudaryti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui (vaikui) optimalias ugdymosi sąlygas.

II. ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI IR/AR ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO DOKUMENTAI

1. Pirminiam moksleivių vertinimui PPT pateikiami šie dokumentai:

- 1.1. tėvų sutikimas (6 priedas);
- 1.2. vaiko gerovės komisijos (VGK) pažymos dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo kopija (5 priedas, kuri užpildo visi įstaigoje dirbantys specialistai: spec. pedagogas, logopedas, psichologas, soc. pedagogas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas);
- 1.3. duomenų apie mokinį, rekomenduojamą įvertinimui PPT Anketa, (anketa 1-4 kl. arba anketa 5-10 kl.), kurią užpildo tėvai, mokinio mokytojas, specialistai (būtina nurodyti tėvų telefono numerį);
- 1.4. mokinio ugdymosi proceso įvertinimo Anketa (1 arba 2 priedas, kurią pildo klasės ar dalyko mokytojas);
- 1.5. jei vertinamas asmuo turi pažymų iš neurologo ir/ar psichiatro, kitų specialistų, neįgalumo pažymėjimą, išrašą apie neįgalumą, išplėstinį intelekto vertinimo išrašą, pristatomos jų kopijos arba išrašai iš medicininės kortelės;
- 1.6. gimtosios kalbos, lietuvių kalbos, matematikos kontrolinių darbų sąsiuviniai, piešiniai, kalbos vertinimo kortelės, taikytų programų kopijos.

2. Pakartotiniam moksleivių vertinimui PPT pateikiami šie dokumentai:

- 2.1. tėvų sutikimas (6 priedas);
- 2.2. vaiko gerovės komisijos (VGK) pažymos dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo kopija (5 priedas, kuri užpildo visi įstaigoje dirbantys specialistai: spec. pedagogas, logopedas, psichologas, soc. pedagogas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas);
- 2.3. duomenų apie mokinį, rekomenduojamą įvertinimui PPT Anketa, (anketa 1-4 kl. arba anketa 5-10 kl.), kurią užpildo tėvai, mokinio mokytojas, specialistai (būtina nurodyti tėvų telefono numerį).
- 2.4. ugdymosi pasiekimų Aprašas (3 priedo kopija);
- 2.5. jei vertinamas asmuo turi pažymų iš neurologo ir/ar psichiatro, kitų specialistų, neįgalumo pažymėjimą, išrašą apie neįgalumą, išplėstinį intelekto vertinimo išrašą, pristatomos jų kopijos arba išrašai iš medicininės kortelės;
- 2.6. gimtosios kalbos, lietuvių kalbos, matematikos kontrolinių darbų sąsiuviniai, piešiniai, taikytų programų kopijos.

III. ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI IR/AR ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO TVARKA

1. Pirmą kartą asmuo PPT turi būti įvertintas iki 8 klasės. Išimties tvarka (pvz.: po traumos, ligos ir kt.), pateikus medicininę pažymą apie sveikatos būklę, asmuo vertinamas ir besimokantis aukštesnėje klasėje.
2. Tėvų/pedagogų konsultavimas, bendros išvados, rekomendacijų aptarimas, dokumentų atidavimas PPT vyksta per 3 savaites.
3. Vaiko/mokinio įvertinimas atliekamas sekančiais etapais:
 - 3.1. **Pirminės informacijos rinkimas.** Pedagogai ir tėvai pateikia dokumentus, medicininę pažymą ar išrašus apie sveikatą, mokinio darbų pavyzdžius, pirminę informaciją apie mokinį ir jo šeimą ne vėliau kaip 10 darbo dienų iki nustatytos įvertinimo datos.
 - 3.2. **Asmens įvertinimas.** Pagal iš anksto nustatytą grafiką specialistai atlieka visapusišką asmens gebėjimų įvertinimą (asmuo privalo turėti rašymo priemonę, kompensuojamąją techniką: akinius, klausos aparatą (jei yra paskirta gydytojo)).
 - 3.3. **Išvadų aptarimas.** Įvertinimą atlikę specialistai rezultatus, rekomendacijas aptaria su tėvais (globėjais/rūpintojais) ir ugdančiu pedagogu, prireikus tėvų sutikimu skiria specialųjį ugdymą ir parengtas išvadas atiduoda tėvams/globėjams.
4. Vaikai/mokiniai vertinami PPT patalpose, adresu Plento g.7, Šalčininkai. Asmenys dėl riboto mobilumo, dėl sveikatos problemų gali būti įvertinti ugdymo įstaigose: ugdymo įstaiga suteikia patalpas vertinimui bei pasirūpina PPT specialistų kelione.
5. Į PPT dėl įvertinimo gali kreiptis ir tėvai, kurių vaikai nelanko ugdymo įstaigos ir kuriems kyla vaiko ugdymo sunkumų (kalbos, bendravimo, elgesio ir kitų).
6. **Regos ir klausos sutrikimų turinčių asmenų vertinimo tvarka:**
 - 6.1. Dėl mokinio, turinčio klausos sutrikimą, įvertinimo Tarnyba kreipiasi į Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų centrą (LKNUC) ir pateikia Tarnybos prašymą dėl mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo, tėvų sutikimą (6 priedas), mokyklos VGK Pažymą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo (5 priedas) ir gydytojo surdologo asmens klausos įvertinimą su klausos tonine audiograma. LKNUC ir PPT specialistai, atlikę kompleksinį mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimą, kolegialiai pildo pažymą dėl įvertinimo (7 priedas). Pažymą dėl specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo (8 priedas) pildo PPT.
 - 6.2. Dėl mokinio, turinčio regos sutrikimą (arba regos ir klausos sutrikimą), įvertinimo Tarnyba kreipiasi į Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centrą (LASUC) ir pateikia Tarnybos prašymą dėl

mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo, tėvų sutikimą (6 priedas), mokyklos VGK Pažymą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirmini/pakartotinio įvertinimo (5 priedas) ir gydytojo oftalmologo asmens regėjimo būklės įvertinimą. LASUC ir PPT specialistai, atlikę kompleksinį mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimą, kolegialiai pildo Pažymą dėl įvertinimo (7 priedas). Pažymą dėl specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo (8 priedas) pildo PPT.

7. Jeigu vaikui reikalingas mokymas namie, tėvai pateikia į PPT gydytojo pažymą, kurioje rekomenduojamas mokymas namie. Remiantis medicininiais dokumentais PPT išrašo ugdymo įstaigai Pažymą dėl specialiojo ugdymo skyrimo specialiųjų poreikių asmeniui (8 priedas). Vertinant asmenis, kuriems skirtas mokymas namuose, dokumentus (II.1 ir II.2) į PPT pateikia ugdymo įstaigos VGK. Esant reikalui, mokinio gebėjimo vertinimas atliekamas namuose. Mokymas namuose skiriamas vieneriems mokslo metams.

8. Už įvertinamų asmenų dokumentų pristatymą į PPT atsako ugdymo įstaigos VGK pirmininkas. Mokyklos VGK turėtų supažindinti tėvus su mokinių įvertinimo būtinybe, ugdymo programų ypatumais, korekcija bei kitais specialiojo ugdymo klausimais prieš jiems pasirašant sutikimą įvertinti. Laiku nepristačius reikalingų dokumentų, PPT palieka teisę nesilaikyti nustatyto dokumentų atidavimo ir vertinimo termino.

9. Asmens įvertinimo išvadų aptarime dalyvauja vaikas/mokinys, tėvas/globėjas. Tėvams sutikus su išvada, papildomai gali būti organizuojami susitikimai su VGK atstovais ir/ar ugdančiais pedagogais. Susitikimo metu VGK nariai, pedagogai supažindinami su įvertinimo išvadomis, programomis, korekcijos būdais ir kt.

10. Už PPT išvadų ir dokumentų pristatymą į įvertinto asmens ugdymo įstaigą atsako tėvai (globėjai) arba kiti tėvų įgalioti asmenys.

11. PPT specialistai konsultuoja ir teikia rekomendacijas tėvams, specialistams ir pedagogams dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių asmenų ugdymo.

12. Asmenų įvertinimas PPT neatliekamas:

12.1. atvykus be išankstinės registracijos;

12.2. atvykus nesutartų laiku;

12.3. nepristačius visų aukščiau išvardintų dokumentų ir/ar jų kopijų;

12.4. į įvertinimą atvykus asmenims(-niui) be tėvo/globėjo ar VGK nario, mokytojo.

12.5. mokiniams atvykus be akinių ar klausos aparato, jei šie yra gydytojo paskirti.

13. Specialiojo ugdymo skyrimo tvarka:

13.1. Specialusis ugdymas gali būti nuolatinis ar laikinas. Jei nėra nurodoma, kad būtina atlikti pakartotinį įvertinimą, laikoma, kad yra skirtas nuolatinis specialusis ugdymasis. Jei 7 ir 8 priede nurodoma pakartotinio įvertinimo data, specialusis ugdymas yra skirtas laikinai. Mokyklos VGK stebi mokinio pasiekimus ir pažangą, kasmet pakartotinai įvertina mokinio gebėjimus, atlieka taikomų programų kokybinę analizę.

13.2. Mokiniui padarius pažangą ir pasiekus bendrosiose programose numatytą patenkinamą pasiekimų lygį, komisija raštu kreipiasi į PPT dėl specialiojo ugdymosi nutraukimo ir pateikia dalyko(ų) ugdymosi pasiekimų aprašą (3 priedas) ir dokumentus nurodytus II.2 punkte. Tarnyba, išnagrinėjusi Komisijos pateiktus dokumentus, specialųjį ugdymą tarnybos vadovo sprendimu nutraukia arba atlieka pakartotinį mokinio gebėjimų įvertinimą.

13.3. Tėvams (globėjams, rūpintojams) atsisakius specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos teikimo jų vaikui, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos teikimas nutraukiamas pateikus mokyklos vadovui prašymą raštu. Prašymas turi būti pateikiamas iki einamųjų metų rugsėjo pirmos dienos. Mokyklos vadovas raštu apie tai informuoja PPT, pateikdamas direktoriaus įsakymo kopiją.

IV. ASMENŲ MEDICININIS, NEUROLOGINIS IR/AR PSICHIATRINIS VERTINIMAS

1. Esant reikalui PPT rekomenduoja (7 ir/ar 8 priedas) arba rašo prašymą šeimos gydytojui medicininiam asmens ištyrimui, diagnozės patikslinimui. Vykstant pas psichiatrą rekomenduojama, kad tėvams įstaigos VGK pateiktų vaiko charakteristiką raštu.
2. Išvadas Tarnybai apie vaiko/mokinio sveikatos būklę gali teikti šeimos gydytojas, remdamasis neurologo ir/ar psichiatro, kitų specialistų pažymomis. Išvadas tėvai taip pat gali pasiimti iš karto iš specialisto ir pristatyti į PPT.

V. BRANDUMO MOKYKLAI IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO GRUPEI VERTINIMAS

1. Pagal 2017 m. gruodžio 19 d. Nr. XIII-926 švietimo įstatymo pakeitimo nuostatas, nuo 2018 m. vasario 1 d. nelieta privalomo vaiko brandumo vertinimo, kai tėvai pageidauja ugdyti 6 metų dar neturintį vaiką pagal priešmokyklinio ugdymo programą.
2. Tėvai turi teisę kreiptis į Šalčininkų rajono savivaldybės Pedagoginę psichologinę tarnybą dėl 5 metų vaiko brandumo ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą įvertinimo.
3. Tarnyba, gavus tėvų/globėjų prašymą, per 20 darbo dienų nuo vaiko įvertinimo dienos pateikia rekomendacijas tėvams dėl vaiko pasirengimo mokytis. Atkreipiame dėmesį, kad vertinimas atliekamas konsultavimo tikslais, siekiant padėti tėvams priimti pagrįstus sprendimus dėl ankstyvesnio vaiko ugdymo pagal priešmokyklinio ugdymo programą.
4. Tarnybos specialistams, nustačius, kad vaikas nėra pakankamai pasirengęs ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą, galutinį sprendimą dėl vaiko ugdymosi priešmokyklinėje grupėje priima tėvai.
5. Pradinis ugdymas pradedamas teikti anksčiau, t.y. nuo 6 metų, tik tuo atveju, kai vaikas buvo ugdomas pagal priešmokyklinio ugdymo programą metais anksčiau nei jam tais kalendoriniais metais suėjo 6 metai.
6. Tėvai dėl 5 metų vaiko brandumo ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą vertinimo gali kreiptis į Tarnybą ne anksčiau nei vaikui sueina 4 metai 8 mėnesiai (atsižvelgiant į vaiko brandumo mokyklai VBMĮ-2 įvertinimo testo taikymo galimybes).
7. Vaiko brandumo įvertinimas Tarnyboje atliekamas iš anksto užsiregistravus nuo balandžio 1 d. rugpjūčio 31 d.

VI. ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI ŪVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS IR PERDAVIMAS

1. Mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, išvykus į kitą mokyklą, jo įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir/ar Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai perduodami kitai mokyklai tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.
2. Asmens specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo dokumentai (protokolas) ir specialistų individualaus psichologinio pedagoginio, logopedinio, medicininio tyrimų protokolai, klausimynai ir/ar aprašai saugomi Tarnyboje, kol asmeniui sueis 25 metai. Pasibaigus saugojimo terminui, dokumentai sunaikinami.

3. PPT, gavusi asmens (tėvų/globėjų, jei asmuo neturi 18 metų) sutikimą, informaciją apie jo specialiuosius ugdymosi poreikius ir jų tenkinimą teikia suinteresuotoms institucijoms pagal jų prašymus raštu.

Paiškinimai:

PPT – Pedagoginė psichologinė tarnyba.

VGK – Vaiko gerovės komisija.

SUP – Specialieji ugdymosi poreikiai.

LKNUC – Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų centras.

LASUC - Lietuvos aklių ir silpnaregių ugdymo centras.